

The Prediction of Sexual Satisfaction Based on Differentiation and Emotional Expressions in Married Women

Shiva Mahmodi Hamidi ^{1, ID}, Hossein Ebrahimi Moghadam ^{2,*, ID}

¹ M.A, Department of General Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran

² Associate Professor, Department of General Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University Roudehen, Iran

* **Corresponding author:** Hossein Ebrahimi Moghadam, Associate Professor, Department of General Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University Roudehen, Iran. E-mail: h.ebrahimimoghaddam@riau.ac.ir

Received: 07 Aug 2018

Accepted: 21 Nov 2018

Abstract

Introduction: Sexual satisfaction is one of the most important factors affecting couples' marital relationships. The aim of the study was prediction of sexual satisfaction based on differentiation and emotional expressions in married women.

Methods: The research method was of descriptive correlation kind. The statistical society including all married women referred to the health centers in district 3 of Tehran (2017). 210 people were estimated by Krummer and entity formula and they were chosen through multi-stage random sampling. Research tools in addition to the demographic information sheet including Hudson sexual satisfaction (1981), King and Emmons emotional expression (1990) and Scorn and Friedlander differentiation of self (1998). Data were analyzed by statistical analysis of multiple regression analysis using SPSS 21 software.

Results: Findings showed differentiation and emotional expression predict sexual satisfaction. Among differentiation components, there is a meaningful and positive association between my positions with sexual satisfaction ($P < 0.05$). But there's a meaningful and negative association between mixing and communicating with others and reactive distancing with sexual satisfaction ($P < 0.01$). Emotional reaction component has not meaningful association with sexual satisfaction. Among the dimensions of emotional expression, positive emotion expression ($P < 0.05$) and intimacy ($P < 0.01$) are positively and meaningfully correlated with sexual satisfaction. While negative emotion expressions have a negative and meaningful association with sexual satisfaction ($P < 0.05$).

Conclusions: The results of this study support the concept that Sexual satisfaction is a multidimensional category, which depends on factors, such as Differentiation and Emotional expressions. It is recommended that counselors and practitioners in the field of behavioral assistance help to increase sexual satisfaction through training programs and workshops to enhance differentiation and enhance emotional skills.

Keywords: Sexual Satisfaction, Differentiation, Emotional Expression

پیش بینی رضایت جنسی بر اساس تمایز یافتگی و ابرازگری هیجانی در زنان متأهل

شیوا محمودی حمیدی^۱، حسین ابراهیمی مقدم^{۲*}

^۱ کارشناس ارشد، گروه روان شناسی عمومی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

^۲ دانشیار، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

* نویسنده مسئول: حسین ابراهیمی مقدم، دانشیار، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران. ایمیل: h.ebrahimimoghaddam.riau.ac.ir

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۸/۳۰

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۵/۱۶

چکیده

مقدمه: رضایت جنسی، یکی از مهم ترین عواملی است که بر روابط زناشویی زوجین تأثیری گذارد. این پژوهش با هدف پیش بینی رضایت جنسی بر اساس تمایز یافتگی و ابرازگری هیجانی در زنان متأهل انجام شد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی بود. جامعه شامل، کلیه زنان متأهل مراجعه کننده به خانه های سلامت منطقه سه شهر تهران در سال ۱۳۹۶ بود. حجم نمونه براساس فرمول هویت و کرامر، ۲۱۰ نفر برآورد، با روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش علاوه بر برگه اطلاعات جمعیت شناختی شامل، سه پرسشنامه رضایت جنسی هادسون (۱۹۸۱)، ابرازگری هیجانی کینگ و امونز (۱۹۹۰) و تمایز یافتگی خود اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸) بود. داده ها از طریق آزمون آماری رگرسیون چند گانه با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته ها نشان داد، رضایت جنسی بر اساس تمایز یافتگی و ابرازگری هیجانی در زنان متأهل قابل پیش بینی است. از بین مؤلفه های تمایز یافتگی، موقعیت من با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد ($P < 0/05$). اما آمیختگی با دیگران و گسلس عاطفی با رضایت جنسی همبستگی منفی و معنادار دارند ($P < 0/01$). مؤلفه واکنش هیجانی با رضایت جنسی همبستگی معنادار ندارد. از بین ابعاد ابرازگری هیجانی، ابراز هیجان مثبت ($P < 0/05$) و صمیمت ($P < 0/01$) با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد. حال آن که، مؤلفه ابراز هیجان منفی با رضایت جنسی همبستگی منفی و معنادار دارند ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان می دهد که رضایت جنسی مقوله ای است چندبعدی و وابسته به عواملی چون تمایز یافتگی و ابرازگری هیجانی می باشد. پیشنهاد می گردد، مشاوران و متخصصان در حوزه رفتاری از طریق برنامه های آموزشی و برگزاری کارگاه هایی در زمینه افزایش تمایز یافتگی و تقویت مهارت های هیجانی به افزایش رضایت جنسی کمک نمایند.

واژگان کلیدی: رضایت جنسی، تمایز یافتگی، ابرازگری هیجانی

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

تنش ها و اختلافات، تقویت شده یا در قالب آنها تجلی و بروز می یابد و به تدریج شکاف بین همسران را عمیق تر می سازد [۲] که این شرایط در زندگی زناشویی در واقع نشانه های بروز تعارضات زناشویی به شمار می آیند؛ بنابراین شناخت عوامل مرتبط با رضایت جنسی موضوعی تأمل برانگیز است که باید بدان پرداخته شود. رضایت جنسی به مثابه یکی از پیچیده ترین ابعاد زندگی زنان محسوب می شود که از عوامل متعددی متأثر می شود و بر ابعاد مختلفی از زندگی آن ها تأثیر می گذارد. براساس نظریه نظام های خانواده بوئن در سال (۱۹۷۸)، تمایز یافتگی، فرآیند پدید آمدن فردی است که مرزهای «خود» او به خوبی و روشنی تعریف شده است و بر روابط اولیه در خانواده تأکید کرده و آن را بر روابط

رضایت جنسی، یکی از مهم ترین عواملی است که بر رضایت زناشویی زوجین تأثیر می گذارد. رضایت جنسی به قضاوت و تحلیل هر فرد از رفتار جنسی خویش که آن را لذت بخش تصور می کند، اطلاق می شود. در بین نیازهای زیستی، غریزه جنسی، آمیختگی عمیقی با نیازهای روانی داشته به طوری که می توان تأثیر این خواسته را در بسیاری از ابعاد زندگی مشاهده کرد. این غریزه تأثیر غیر قابل انکاری در زندگی زناشویی، انسجام و پایداری آن دارد [۱]. نارضایتی از رابطه جنسی، می تواند بر مشکلات عمیق در روابط زوجین و ایجاد تنفر از همسر، دلخوری، حسادت، رقابت، حس انتقام گیری، احساس تحقیر، احساس عدم اعتماد و نفس و نظایر آنها منجر شود. این مسائل توسط

هیجانی خود را برای دیگران بیان می‌کنند. این افراد در مقایسه با افرادی که توانایی درک و بیان حالت‌های هیجانی را ندارند، در کنار آمدن با تجربه‌های منفی از موفقیت بیشتری برخوردارند و سازگاری مناسب‌تری را در ارتباط با محیط و دیگران نشان می‌دهند. در ارتباط با زوجین به نظر می‌رسد که زن و مرد به جای ابراز هیجانات قوی، هیجاناتی را بیان می‌کنند که برایشان کمتر تهدید کننده باشد. بنابراین زوجین آشفته در یک سری الگوهای خشک و چرخه‌های تعاملی که توسط خود آنها تقویت می‌گردد و بارها و بارها تکرار می‌شود، گیر می‌افتند و عدم توانایی آنها برای تحمل هیجاناتی که در آن گیر افتاده‌اند، منجر به باقی ماندن آنها در آشفتگی و ناسازگاری بیشتر مسائل غیرقابل حل می‌شود [۱۲]. که شکل گیری این شرایط نامناسب از لحاظ هیجانی در زوجین، در مسئله عدم رضایت جنسی، نیز قابل بررسی می‌باشد. براساس مطالب مطرح شده رضایت جنسی، در حوزه‌های خانواده و مسائل زناشویی، اهمیت ویژه‌ای دارد. احساس ناکامی سرخوردگی و عدم ایمنی ناشی از فقدان رضایت جنسی، می‌تواند سلامت روان شناختی همسران را با خطر مواجه کند [۱۳]. از سوی دیگر با توجه به اینکه مشکل عمده‌ای که جامعه امروز با آن روبروست، عدم اطلاعات کافی در مورد مسائل جنسی و وجود نگرش‌ها و اعتقادات نادرست نسبت به این موضوع، در بین خانواده‌ها و بخصوص زوجین تازه ازدواج کرده می‌باشد، که نتیجه آن به تباهی کشیده شدن بسیاری از خانواده‌هاست. بنابراین بررسی عوامل مرتبط با رضایت جنسی می‌تواند کمکی در جهت افزایش و بهبود آن و به دنبال آن افزایش رضایت زناشویی و کاهش میزان طلاق ناشی از نارضایتی جنسی باشد. با توجه به اهمیت رضایت جنسی در رضایتمندی زناشویی و دیدگاه‌های محافظه کارانه نسبت به موضوعات جنسی در ایران، ضرورت دارد عوامل مرتبط با آن، به عنوان سازه‌هایی بنیادین و اثرگذار بر روند بهبود و تقویت استحکام خانواده و روابط زناشویی رضایتبخش مورد بررسی قرار گیرد. هرچند که در پژوهش‌های قبلی رابطه برخی از متغیرها با رضایت جنسی بررسی شده است، ولی در راستای نقش متغیر تمایز یافتگی و ابرازگری هیجانی برای پیش بینی و تبیین واریانس رضایت جنسی پژوهشی انجام نشده است؛ بر همین اساس در این پژوهش پژوهشگر برآن شد نقش تمایز یافتگی و ابرازگری هیجانی در پیش بینی رضایت جنسی زنان متأهل را مورد مطالعه قرار دهد.

روش کار

روش تحقیق، توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری، کلیه زنان متأهل مراجعه کننده به خانه‌های سلامت منطقه سه شهر تهران در سال ۱۳۹۶ بود. برای تعیین حجم نمونه از طریق فرمول کرامر به ازای هر سطح متغیر پیش بینی کننده، حجم نمونه ۲۰ تا ۴۰ نفر نمونه انتخاب شد. با توجه به اینکه در این پژوهش تمایز یافتگی شامل چهار خرده مقیاس واکنش هیجانی، موقعیت من، گسلس عاطفی و آمیختگی با دیگران و ابرازگری هیجانی شامل سه خرده مقیاس ابراز هیجان مثبت، ابراز صمیمیت و ابراز هیجان منفی بود، به ازای هر سطح ۳۰ نفر در نظر گرفته شد که جمعاً ۲۱۰ نفر برآورد شد. نمونه گیری به صورت تصادفی چند مرحله‌ای انجام شد. بدین صورت که ابتدا از بین ۱۲ خانه سلامت منطقه ۳ شهر تهران، ۵ خانه سلامت به تصادف انتخاب شد. پس از مراجعه به خانه‌های سلامت مورد نظر و کسب اجازه از مسئولین،

بعدی مؤثر می‌داند. براساس این نظریه حداقل ۴ عامل، واکنش پذیری عاطفی، گسلس عاطفی، امتزاج با دیگران، و توانایی به دست آوردن جایگاه - من، از پیش بینی کنندگان سطح تمایز یافتگی یک فرد هستند. بطور ویژه، زوج‌هایی که واکنش پذیری عاطفی کمتر، گسلس عاطفی کمتر و امتزاج محدودی با یکدیگر دارند و قادرند از عقاید خود دفاع کنند، میزان بالاتری از تعهد و رضایت زناشویی را تجربه می‌کنند [۳]. تمایز یافتگی بنیان‌های صمیمیت و پذیرش دوسویه را در ازدواج بررسی می‌کند. انتظار می‌رود زن و مردی که سطح تمایز یافتگی پایینی دارند، در زمان ازدواج، بلوغ هیجانی کمتر و ظرفیتی محدود برای صمیمیت و یکی شدن داشته باشند. در مقابل، در نظام‌های زناشویی تمایز یافته، همسران به یکدیگر اجازه می‌دهند که نقشی انعطاف پذیرتر و رابطه‌ای صمیمانه‌تر داشته باشند و تفاوت عقاید یکدیگر را تحمل و واکنش هیجانی کمتری را تجربه کنند [۴]. بنابراین تمایز یافتگی پایین در یکی از زوجین می‌تواند به عنوان عاملی تأثیرگذار در روابط زناشویی ضعیف، ممکن است در مشکلات زناشویی نقش داشته باشد. در این راستا یافته‌های پژوهش هوگس [۵]، نشان داد که رضایت جنسی همسران توسط تمایز یافتگی خود فرد پیش‌بینی شده است و هرچه میزان تمایز یافتگی فرد و همسرش افزایش یابد، میزان رضایت جنسی افزایش می‌یابد. کیانپور [۶]، نیز طی پژوهشی نشان داد که تمایز یافتگی نیز به طور مستقیم پس از ارتباط جنسی بیشترین میزان تبیین را برای رضایت جنسی و زناشویی دارد. یافته‌های مطالعه فریثرا، ناریسیو فریثرا، ناریسیو، فریثرا و پریثرا [۷]، حاکی از آن بود که تمایز خود نقش مهمی در میل جنسی، صمیمیت و رضایت زناشویی دارد. یکی دیگر از عواملی که ممکن است در رضایت جنسی زنان نقش داشته باشد، ابرازگری هیجانی است. امروزه در بررسی‌های مختلف روان شناختی بر نقش هیجان و شیوه‌های صحیح ابراز آن در روابط زناشویی تأکید شده است. از جمله پژوهش سهیلی پیشکنکاری و بشرپور [۸]، نشان داد، همبستگی معناداری نیز بین ابرازگری هیجانی و رضایت جنسی وجود دارد و مؤلفه‌های ابرازگری هیجانی قادرند ۳۳ درصد از واریانس رضایت جنسی زنان مورد مطالعه را پیش بینی نمایند. ولتون و مارگرا [۹]، نیز طی پژوهشی عوامل فردی مؤثر بر رضایت جنسی افراد متأهل و شریک زندگی را در نمونه‌ای شامل ۹۶۴ زوج مورد بررسی قرار دادند. عواملی از قبیل عملکرد جنسی، پریشانی جنسی، فراوانی فعالیت جنسی، اختلاف نظر در مورد میل جنسی، ابتکار جنسی، ارتباط جنسی، جهت گیری اجتماعی، استمناء، صمیمیت و رضایت زندگی ۵۷ درصد رضایت جنسی را پیش بینی نمودند. در پژوهش سانچز و همکاران [۱۰]، نتایج نشان داد، صمیمیت به عنوان یکی از مؤلفه‌های ابرازگری هیجانی از عوامل تأثیرگذار در رضایت جنسی است. براساس پژوهش‌های انجام شده در این زمینه بر اهمیت نقش ابراز هیجان در افراد تأکید شده است. در بررسی شیوه‌های ابرازگری هیجانی، سه شیوه متمایز معرفی شده است. برخی از افراد هیجانات خود را آزادانه و بدون نگرانی از پیامدهای آن ابراز می‌کنند. این افراد دارای شیوه ابراز هیجان از نوع ابرازگری هیجانی هستند. ابرازگری هیجانی به نمایش بیرونی هیجان بدون توجه به ارزش (مثبت یا منفی) یا روش (چهره‌ای، کلامی و حالت بدنی) اطلاق می‌شود [۱۱]. افراد توانمند از نظر هیجانی احساس‌های خود را تشخیص می‌دهند، مفاهیم ضمنی آن را درک می‌کنند و به گونه موثرتری حالت‌های

بیانگر ابراز گری هیجانی بالاتر است. پایایی این مقیاس از طریق روش همسانی درونی و با استفاده از ضریب آلفای کراباخ توسط رفیعی نیو همکاریانش، بررسی شد و مقدار آن برای کل مقیاسها و زیر مقیاسهای ابراز هیجان مثبت، ابراز صمیمیت و ابراز هیجان منفی به ترتیب ۰/۶۸، ۰/۶۵، ۰/۵۹، ۰/۶۸، ۰/۵۹ است که بسیار رضایت بخش و در سطح ۰/۰۵ معنادار است. به منظور بررسی روایی همگرا، بین پرسشنامه ابراز گری هیجانی و اندازه (پرسشنامه شخصیت چندبعدی MPQ، ۱۹۸۲) و (مقیاس عاطفه مثبت برادبرن) همبستگی مثبتی با یکدیگر داشتند [۲۰]. همچنین در پژوهش فرحمند و فولادچنگ [۲۱]، به منظور تعیین روایی این پرسشنامه از روش تحلیل عاملی استفاده شد. بررسی ساختار عاملی این پرسشنامه با استفاده از تحلیل مؤلفه اصلی با چرخش متعام واریماکس، شاخص KMO (شاخص کفایت نمونه برداری) را برابر ۰/۷۱ و مقدار آزمون کرویت بارتل را برابر ۱۸۱۲/۱۹، $P \geq 0/000$ نشان داد. کینگ و ایمونز [۲۲]، جهت تعیین روایی سازه مقیاس، از روش میزان همبستگی مقیاس با آزمون تنظیم هیجانی گارنفسکی، همسانی درونی و تمایز مجرد و متأهل بودن و تحلیل عاملی استفاده کردند. همچنین جهت تعیین روایی ملاکی مقیاس، از ضریب همبستگی نمرات این مقیاس با پرسشنامه بازداری هیجانی استفاده شده است.

یافته‌ها

براساس اطلاعات **جدول ۱**، مربوط به ویژگی‌های جمعیت شناختی افراد نمونه شامل سن، تحصیلات و وضعیت اشتغال گروه نمونه، بیشترین فراوانی در طبقه سنی ۳۰ تا ۴۰ سال با فراوانی ۴۷/۱۵ درصد و کمترین در طبقه بالای ۵۰ سال با ۱۰/۴۸ درصد، و در ادامه از لحاظ تحصیلات بیشترین تحصیلات در طبقه کارشناسی در حد ۴۴/۲۹ درصد و کمترین در طبقه زیر دیپلم و دیپلم با ۱۰ درصد بودند، همچنین از لحاظ وضعیت اشتغال اکثراً خانۀ دار شامل ۴۹/۰۵ درصد و کمترین درصد معادل ۵/۷۲ درصد کارمند بودند.

جدول ۲، شاخص‌های توصیفی مربوط به هریک از متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. براساس اطلاعات **جدول ۲** شاخص‌های توصیفی و مقادیر کولموگروف - اسمرینوف و سطوح معنی داری آن همگی حاکی از آن است که توزیع داده‌ها نرمال بوده و می‌توان از میانگین به عنوان شاخص در آمار پارامتریک استفاده به عمل آورد.

برای آزمون هدف پژوهش یعنی وجود رابطه بین رضایت جنسی بر اساس تمایز یافتگی و ابراز گری هیجانی در زنان متأهل از آزمون رگرسیون خطی چندگانه استفاده گردید. براساس اطلاعات **جدول ۳**، با توجه به ضرایب به دست آمده می‌توان نتیجه گرفت که دو مؤلفه ابراز هیجان مثبت، صمیمیت و متغیر ابراز گری هیجانی با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد ($P > 0/01$). حال آن که، مؤلفه ابراز هیجان منفی با رضایت جنسی همبستگی منفی و معنادار دارند ($P > 0/01$). در مورد مؤلفه‌های تمایز یافتگی، مؤلفه موقعیت من و متغیر تمایز یافتگی با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد ($P > 0/01$).

اما دو مؤلفه گسلس عاطفی ($P > 0/01$) و آمیختگی با دیگران با رضایت جنسی همبستگی منفی و معنادار دارند ($P > 0/05$). همچنین مؤلفه واکنش هیجانی با رضایت جنسی همبستگی معناداری ندارد.

از بین زنان متأهل مراجعه کننده به این مراکز که در کلاس‌های آموزشی حضور داشتند، تعداد ۴۲ نفر (۳ کلاس و از هر کلاس ۱۴ نفر) از هر مرکز به تصادف انتخاب شد. پس از جلب رضایت و اعلام آمادگی آنان برای همکاری، پرسش نامه‌های تهیه شده به آن‌ها تحویل داده شد و از آن‌ها خواسته شد در کمال آرامش و دقت به آن‌ها پاسخ دهند.

ابزارهای گردآوری اطلاعات علاوه بر برگه اطلاعات جمعیت شناختی شامل سه پرسشنامه رضایت جنسی هادسون (۱۹۸۱)، ابراز گری هیجانی کینگ و ایمونز (۱۹۹۰) و تمایز یافتگی خود اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸)، بود. پرسشنامه رضایت جنسی هادسون، در سال ۱۹۸۱ توسط هادسون - هریسون و کروسکاپ برای ارزیابی سطوح رضایت جنسی زوجین ساخته شد. این مقیاس دارای ۲۵ سؤال می‌باشد و در مجموع نمره آزمودنیها در کل تست بین ۰ تا ۱۵۰ در نوسان است. نمره بالا در این مقیاس منعکس کننده رضایت جنسی است. ثبات درونی این مقیاس توسط هادسون و همکاریانش در سال ۱۹۸۱ محاسبه و آلفای کرونباخ آن ۰/۹۱ بدست آمد. اعتبار مقیاس نیز با روش باز آزمایی با فاصله یک هفته محاسبه گردید که برابر ۰/۹۳ شد [۱۴]. روایی مقیاس از طریق روایی تفکیکی محاسبه گردید که نتایج نشان داد مقیاس توانایی تشخیص زوجین دارا و فاقد مشکلات جنسی را دارد [۱۵]. به منظور بررسی روایی همگرا، بین پرسشنامه ابراز گری هیجانی و اندازه (پرسشنامه شخصیت چندبعدی MPQ، ۱۹۸۲) و (مقیاس عاطفه مثبت برادبرن) همبستگی مثبتی با یکدیگر داشتند [۱۱]. پرسشنامه تمایز یافتگی خود (DSI-R)، فرم اولیه این پرسشنامه در سال ۱۹۹۸ توسط اسکورن و فریدلندر ساخته شد و در سال ۲۰۰۳ توسط اسکورن و اسمیت، مورد تجدید نظر قرار گرفت و پرسشنامه نهایی آن توسط جکسون در ۴۶ ماده بر مبنای نظریه بوئن ساخته شد [۱۶]. این مقیاس شامل چهار خرده مقیاس واکنش هیجانی، موقعیت من، گسلس عاطفی و آمیختگی با دیگران می‌باشد. حداکثر نمره واقعی ۲۷۶ است. نمره کمتر این پرسشنامه، نشانه سطوح پایین تر تمایز یافتگی است. ضریب آلفای گزارش شده توسط اسکورن و فریدلندر برای پرسشنامه تمایز یافتگی خود ۰/۸۸ است. در پژوهش جهان بخشی و کلانتر گوشه [۱۷] پایایی کل آزمون با روش آلفای کرونباخ ۰/۶۹ و برای خرده مقیاس‌های واکنش پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم آمیختگی عاطفی با دیگران به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۶۴، ۰/۶۱ و ۰/۷۵ محاسبه گردید. روایی سازه این پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی بیانگر تائید چهار عامل واکنش پذیری هیجانی، موقعیت من، گسلس عاطفی و هم آمیختگی با دیگران بود [۱۸]. روایی محتوایی این پرسشنامه از روش همسانی درونی ۰/۸۳ گزارش شده است. پرسشنامه تمایز یافتگی خود در ایران توسط اسکیان [۱۹]، بر روی یک نمونه ۲۶ نفری از دانش آموزان سال اول دبیرستان اجرا شد. سوال‌های که همبستگی نسبتاً پایین تری با کل آزمون داشت، از نمره گذاری حذف شد. مقیاس ابراز گری هیجانی، توسط کینگ و ایمونز در سال ۱۹۹۰، برای بررسی ابراز هیجان طراحی شده است. پرسشنامه ابراز گری هیجانی سه زیر مقیاس و شانزده ماده دارد. مواد ۱-۷ آن مربوط به زیر مقیاس ابراز هیجان مثبت، مواد ۸-۱۲ آن مربوط به مقیاس صمیمیت و مواد ۱۳-۱۶ آن مربوط به زیر مقیاس ابراز هیجان منفی است و نمره کل فرد از ۱۶ تا ۸۰ متغیر خواهد بود. نمره بالاتر

جدول ۱: ویژگی‌های جمعیت شناختی گروه نمونه (N = ۲۱۰)

متغیرهای جمعیت شناختی	تعداد	درصد
سن		
۲۰ تا ۳۰ سال	۵۰	۲۳/۸
۳۰ تا ۴۰ سال	۹۹	۴۷/۱۵
۴۰ تا ۵۰ سال	۲۶	۱۲/۳۸
۵۰ به بالا	۲۲	۱۰/۴۸
بی پاسخ		
۶/۱۹	۱۳	
تحصیلات		
زیر دیپلم و دیپلم	۲۱	۱۰
فوق دیپلم	۴۳	۲۰/۴۷
کارشناسی	۹۳	۴۴/۲۹
کارشناسی ارشد و بالاتر	۴۱	۱۹/۵۳
بی پاسخ		
۵/۷۱	۱۲	
وضعیت اشتغال		
خانه دار	۱۰۳	۴۹/۰۵
فرهنگی	۲۸	۱۳/۳۳
کارمند	۱۲	۵/۷۲
آزاد	۵۲	۲۴/۷۶
بی پاسخ		
۷/۱۴	۱۵	

جدول ۲: شاخص‌های توصیفی نمره‌های شرکت کنندگان در متغیرهای رضایت جنسی، ابرازگری هیجانی و تمایز یافتگی

مؤلفه‌ها	میانگین	میانه	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی	کولموگروف اسمیرینوف	سطح معنی داری
رضایت جنسی	۷۴/۷۵	۷۵	۹/۴۵	-۰/۰۷۹	-۰/۵۱۴	۰/۶۶۱	۰/۷۷۵
ابرازگری هیجانی							
ابراز هیجان مثبت	۲۱/۳۱	۲۱	۳/۷۰۰	-۰/۰۰۸	-۰/۲۹۲	۰/۹۴۹	۰/۳۲۸
صمیمیت	۱۵/۲۷	۱۵	۲/۹۰۳	-۰/۱۰۵	-۰/۲۴۰	۱/۰۷۳	۰/۲۰۰
ابراز هیجان منفی	۱۱/۸۳	۱۲	۲/۸۶۴	-۰/۱۹۵	-۰/۰۸۹	۱/۰۴۷	۰/۲۲۳
نمره کل	۴۸/۴۲	۴۸	۵/۰۲۵	-۰/۲۲۴	-۰/۴۸۰	۱/۳۲۱	۰/۰۶۱
تمایز یافتگی							
واکنش هیجانی	۴۰/۵	۴۱	۵/۷۵۸	-۰/۰۹۱	-۰/۲۸۳	۰/۸۱۵	۰/۵۲۱
موقعیت من	۴۶/۳۶	۴۷	۶/۱۵۳	-۰/۰۹۹	-۰/۲۱۴	۱/۰۳۴	۰/۳۳۶
گسلش عاطفی	۳۸/۲۹	۳۸	۵/۹۸۱	-۰/۱۱۳	-۰/۰۰۲	۱/۱۳۰	۰/۱۵۵
آمیختگی با دیگران	۳۱/۸۲	۳۲	۵/۰۶۱	-۰/۱۳۳	-۰/۰۹۰	۰/۹۴۰	۰/۳۴۰
نمره کل	۱۵۶/۹۹	۱۵۸	۱۰/۸۰۲	-۰/۰۶۶	-۰/۰۱۵	۱	۰/۳۷۰

جدول ۳: خلاصه نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرها

متغیرها	رضایت جنسی (N = ۲۰۹)
ابراز هیجان مثبت	۰/۳۱۷**
صمیمیت	۰/۳۲۸**
ابراز هیجان منفی	-۰/۳۰۷**
ابرازگری هیجانی	۰/۲۴۵**
واکنش هیجانی	-۰/۰۸۲
موقعیت من	۰/۲۹۷**
گسلش عاطفی	-۰/۴۱۵**
آمیختگی با دیگران	-۰/۳۱۸*
تمایز یافتگی	۰/۲۸۶**

* معنادار در سطح ۰/۰۱

** معنادار در سطح ۰/۰۵

درصد معنادار است. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که بین متغیرهای مورد مطالعه و متغیر رضایت جنسی همبستگی معنادار وجود دارد. در نتیجه، شواهد برای پذیرش فرضیه اصلی کافی است. با این حال، با مراجعه به آماره t و سطوح معناداری می‌توان قضاوت کرد که هر دو

همان طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، مقدار R^2 به دست آمده (۰/۱۱۹) بدین معنی است که ۱۱/۹ درصد از واریانس متغیر رضایت جنسی توسط ابرازگری هیجانی و تمایز یافتگی تبیین می‌شود. علاوه بر این، نسبت F محاسبه شده (۱۳/۸۴۹) در سطح اطمینان حداقل ۹۹

که ابرازگری هیجانی و تمایز یافتگی با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد.

متغیر ابرازگری هیجانی و تمایز یافتگی با متغیر رضایت جنسی همبستگی معنادار دارند. علامت ضرایب بتای به دست آمده نشان داد

جدول ۴: خلاصه ضرایب رگرسیون

پیش بینی کننده‌ها	B	β	t	Sig
عدد ثابت	۲۲/۹۱۷		۲/۲۹۵	۰/۰۲۳
ابرازگری هیجانی	۰/۳۶۷	۰/۱۹۵	۲/۹۱۹	۰/۰۰۴
تمایز یافتگی	۰/۲۱۷	۰/۲۴۷	۳/۶۹۱	۰/۰۰۱

* معنادار در سطح ۰/۰۱ ** $F = ۱۳/۸۴۹$ ، $R^2 = ۰/۱۱۰$ ، $F = ۱۳/۸۴۹$ ، $R^2 = ۰/۳۴۴$ تعدیل شده،

جدول ۵: خلاصه ضرایب رگرسیون برای پیش بینی رضایت جنسی براساس مؤلفه‌های تمایز یافتگی

پیش بینی کننده‌ها	B	β	t	Sig
عدد ثابت	۵۲/۰۹۸		۵/۸۷	۰/۰۰۱
واکنش هیجانی	۰/۰۴۱	۰/۰۲۵	۰/۴۰۱	۰/۶۸۹
موقعیت من	۰/۲۵۴	۰/۱۶۶	۲/۵۰۱	۰/۰۱۳
گسلش عاطفی	-۰/۵۱۲	-۰/۳۱۳	-۴/۷۷۵	۰/۰۰۱
آمیختگی با دیگران	-۰/۳۲۸	-۰/۱۷۵	-۲/۶۴۸	۰/۰۰۹

* معنادار در سطح ۰/۰۱ ** $F = ۱۶/۲۱۱$ ، $R^2 = ۰/۲۴۱$ ، $F = ۱۶/۲۱۱$ ، $R^2 = ۰/۴۹۱$ تعدیل شده،

جدول ۶: خلاصه ضرایب رگرسیون برای پیش بینی رضایت جنسی براساس مؤلفه‌های ابرازگری هیجانی

پیش بینی کننده‌ها	B	β	t	Sig
عدد ثابت	۶۱/۸۵۸		۱۰/۱۸۰	۰/۰۰۱
ابراز هیجان مثبت	۰/۴۵۸	۰/۱۷۹	۲/۵۳۱	۰/۰۱۲
صمیمیت	۰/۶۵۹	۰/۲۰۱	۲/۸۴۸	۰/۰۰۵
ابراز هیجان منفی	-۰/۵۸۵	-۰/۱۷۷	-۲/۵۴۸	۰/۰۱۲

* معنادار در سطح ۰/۰۱ ** $F = ۱۴/۶۹۳$ ، $R^2 = ۰/۱۷۷$ ، $F = ۱۴/۶۹۳$ ، $R^2 = ۰/۴۲۱$ تعدیل شده،

همبستگی معنادار دارند. علامت ضرایب بتای به دست آمده نشان داد که ابراز هیجان مثبت و صمیمیت با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد.

بحث

براساس یافته حاصل از پژوهش حاضر، رضایت جنسی بر اساس تمایز یافتگی و ابرازگری هیجانی در زنان متأهل قابل پیش بینی است، هر دو متغیر ابرازگری هیجانی و تمایز یافتگی با متغیر رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارند. نتیجه به دست آمده با نتایج پژوهش هوگس [۵]، کبانپور [۶]، فریثرا و همکاران [۷]، سهیلی پیشکناری و بشرپور [۸]، ولتون و مارگرا [۹] مطابقت دارد.

در تبیین نقش مثبت تمایز یافتگی در پیش بینی رضایت جنسی، می‌توان از نظریه بوئن بهره برد. بوئن معتقد بود تمایز یافتگی بنیان‌های صمیمیت و پذیرش دوسویه را در ازدواج بررسی می‌کند. انتظار می‌رود زن و مردی که سطح تمایز یافتگی پایینی دارند، در زمان ازدواج، بلوغ هیجانی کمتر و ظرفیتی محدود برای صمیمیت و یکی شدن داشته باشند. در مقابل، در نظام‌های زناشویی تمایز یافته، همسران به یکدیگر اجازه می‌دهند که نقشی انعطاف پذیرتر و رابطه‌ای صمیمانه‌تر داشته باشند و تفاوت عقاید یکدیگر را تحمل و واکنش هیجانی کمتری را تجربه کنند [۴]. بنابراین تمایز یافتگی پایین در یکی از زوجین می‌تواند به عنوان عاملی تاثیرگذار در روابط زناشویی ضعیف، ممکن است در مشکلات زناشویی نقش داشته باشد که این مساله می‌تواند در برقراری روابط جنسی مؤثر بین زوجین نقش منفی را ایفا نماید. در این راستا پژوهش هوگس [۵]، نشان داد که رضایت جنسی همسران توسط

براساس جدول ۵، مقدار R^2 به دست آمده (۰/۲۴۱) بدین معنی است که ۲۴/۱ درصد از واریانس متغیر رضایت جنسی توسط مؤلفه‌های تمایز یافتگی تبیین می‌شود. علاوه بر این، نسبت F محاسبه شده (۱۶/۲۱۱) در سطح اطمینان حداقل ۹۹ درصد معنادار است. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که بین مؤلفه‌های تمایز یافتگی و متغیر رضایت جنسی همبستگی معنادار وجود دارد. در نتیجه، شواهد برای پذیرش فرضیه فرعی دوم کافی است. با این حال، با مراجعه به آماره t و سطوح معناداری می‌توان قضاوت کرد که سه مؤلفه موقعیت من، گسلش عاطفی و مؤلفه آمیختگی با دیگران با رضایت جنسی همبستگی معنادار دارند. اما مؤلفه واکنش هیجانی با رضایت جنسی همبستگی معنادار ندارد.

علامت ضرایب بتای به دست آمده نشان داد که موقعیت من با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد اما آمیختگی با دیگران و گسلش عاطفی با رضایت جنسی همبستگی منفی و معنادار دارد. با توجه به جدول ۶، مقدار R^2 به دست آمده (۰/۱۷۷) بدین معنی است که ۱۷/۷ درصد از واریانس متغیر رضایت جنسی توسط مؤلفه‌های ابرازگری هیجانی تبیین می‌شود. علاوه بر این، نسبت F محاسبه شده (۱۴/۶۹۳) در سطح اطمینان حداقل ۹۹ درصد معنادار است. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که بین مؤلفه‌های ابرازگری هیجانی مورد مطالعه و متغیر رضایت جنسی همبستگی معنادار وجود دارد. در نتیجه، شواهد برای پذیرش فرضیه فرعی دوم کافی است. با این حال، با مراجعه به آماره t و سطوح معناداری می‌توان قضاوت کرد که هر سه مؤلفه ابراز هیجان مثبت، صمیمیت و ابراز هیجان منفی با رضایت جنسی

هیجانی بر رضایت جنسی زنان می‌بایست اشاره نمود که عدم توانایی در ابراز هیجان مانع رضایت جنسی می‌شود، به علاوه، عدم مدیریت هیجانها با توانایی ذهنی کمتر برای پردازش اطلاعات محیطی، بین فردی و اجتماعی همراه می‌شود. در واقع، پردازش ضعیف می‌تواند باعث درک کمتر از پیامدهای منفی و زبانبار اختلال در عملکرد جنسی و متعاقب آن ناراضی جنسی می‌شود؛ بنابراین فرد در برابر فشارهای روانی و اجتماعی و همچنین عدم توانایی درست آنها برای ایجاد کارکرد درست در فرایندهای جنسی شکست می‌خورد. این افراد به دلیل عدم ابراز هیجانی و ناتوانی در بیان احساسات خود توانایی محدودی در سازگاری با شرایط تنش‌زا دارند که باعث می‌شود هیجانها تخلیه نشود و احساسات منفی به صورت کلامی بروز یابد در نتیجه بر همین اساس جزء روان‌شناختی سیستم‌های ابراز هیجان و پریشانی روانی از جمله اختلال در عملکرد جنسی و عدم رضایت جنسی افزایش می‌یابد. افرادی که توانایی شناخت احساسات خود را دارند و حالت‌های هیجانی خود را به گونه موثری ابراز می‌کنند بهتر می‌توانند با شریک جنسی خود ارتباط برقرار کنند و در سازگاری با محیط و دیگران موفق‌ترند؛ لذا این افراد از عملکرد جنسی مطلوب‌تری برخوردار خواهند بود [۸]. به عبارتی دیگر، آن دسته از زنانی که دارای سطوح بالاتری از ابراز هیجان هستند، در روابط جنسی خود نیز بدون هرگونه ترس، واهمه، خجالت و سرکوب‌گری جنسی عمل نموده و راحت‌تر می‌توانند احساسات و هیجان‌ها معطوف به زندگی جنسی خود را نیز بازگو نمایند و در تعامل‌های خود نیز از شوخی و صمیمیت برخوردار هستند؛ افرادی که از ابراز هیجان برخوردارند به احتمال زیاد می‌توانند به گونه‌ای مؤثر با صحبت‌های دقیق و ظریف عاطفی لذت جنسی خود و همسر را ارتقاء داده و بر میزان صمیمیت، همدلی و تجربه احساسات مشترک که لازمه رضایت جنسی متقابل زوجین است، بیافزایند.

براساس آزمون فرضیه دیگر پژوهش، مؤلفه‌های ابرازگری هیجانی قادرند، رضایت جنسی را پیش‌بینی نمایند. به طوری که ابراز هیجان مثبت و صمیمیت با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد. حال آن‌که، مؤلفه ابراز هیجان منفی با رضایت جنسی همبستگی منفی و معنادار دارند. هم‌راستا با نتیجه فرضیه فوق، نتایج پژوهش ولتون و مارگرا [۹] و سانچز و همکاران [۱۰]، که نشان دادند صمیمیت از عوامل تأثیرگذار در رضایت جنسی است. افراد توانمند از نظر هیجانی احساس‌های خود را تشخیص می‌دهند، مفاهیم ضمنی آن را درک می‌کنند و به گونه موثرتری حالت‌های هیجانی خود را برای دیگران بیان می‌کنند. این افراد در مقایسه با افرادی که توانایی درک و بیان حالت‌های هیجانی را ندارند، در کنار آمدن با تجربه‌های منفی از موفقیت بیشتری برخوردارند و سازگاری مناسب‌تری را در ارتباط با محیط و دیگران نشان می‌دهند. در ارتباط با زوجین به نظر می‌رسد که زن و مرد به جای ابراز هیجان قوی، هیجان‌های را بیان می‌کنند که برایشان کمتر تهدیدکننده باشد. بنابراین زوجین آشفته در یک سری الگوهای خشک و چرخه‌های تعاملی که توسط خود آنها تقویت می‌گردد و بارها و بارها تکرار می‌شود، گیر می‌افتند و عدم توانایی آنها برای تحمل هیجان‌هایی که در آن گیر افتاده‌اند، منجر به باقی ماندن آنها در آشفستگی و ناسازگاری بیشتر مسائل غیرقابل حل می‌شود [۱۲]. که شکل‌گیری این شرایط نامناسب از لحاظ هیجانی در زوجین، در بروز ناراضی جنسی نیز کاملاً قابل درک است.

تمایز یافتگی خود فرد پیش‌بینی شده است و هرچه میزان تمایز یافتگی فرد و همسرش افزایش یابد، میزان رضایت جنسی افزایش می‌یابد. در پژوهش کیانپور [۶]، نیز نتایج نشان داد، تمایز یافتگی نیز به طور مستقیم پس از ارتباط جنسی بیشترین میزان تبیین را برای رضایت جنسی و زناشویی دارد. همچنین در مطالعه فریثرا و همکارانش [۷]، تمایز خود نقش مهمی در میل جنسی، صمیمیت و رضایت زناشویی دارد.

براساس آزمون فرضیه دیگر پژوهش که رابطه مؤلفه‌های تمایز یافتگی را با رضایت جنسی مورد بررسی قرار گرفته است، نتایج نشان داد، موقعیت من با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معنادار دارد اما گسلس عاطفی و آمیختگی با دیگران با رضایت جنسی همبستگی منفی و معنادار دارند. مؤلفه واکنش هیجانی با رضایت جنسی همبستگی معنادار ندارد.

در تبیین رابطه مثبت موقعیت من با رضایت جنسی زنان متأهل می‌توان عنوان نمود که موقعیت من به معنای داشتن عقاید و باورهای مشخص در زندگی است که این مساله در زنان متأهل می‌تواند منجر به توانایی بیشتر آنها در کسب جایگاه من در ارتباطات بین فردی با همسرانشان گردد و آن‌ها صرفاً به خاطر کسب رضایت دیگران، رفتار و عقاید خود را تغییر نمی‌دهند [۲۳]. که در نتیجه این مساله در بهبود کیفیت زندگی آنها و توانایی ابراز عقاید و علاقتشان در عملکرد جنسی می‌گردد و در برقراری روابط جنسی موفق نقش تسهیل‌کننده‌ای ایفا می‌نماید.

در راستای رابطه منفی گسلس عاطفی با رضایت جنسی چنین تبیین احتمالی وجود دارد که افرادی که از نظر عاطفی جدا می‌شوند و گسلس عاطفی دارند، به طور عمیقی صمیمیت را تهدیدآمیز می‌یابند؛ بنابراین اغلب تمایل دارند خودشان را از دیگران و از عواطف جدا کنند. آن‌ها اهمیت خانواده را انکار می‌کنند و یک نمای افراطی از استقلال را نشان می‌دهند که چنین ویژگی‌هایی موجب عدم رضایت زناشویی می‌شود و نبود صمیمیت و جدایی عاطفی، برقراری روابط جنسی توأم با رضایت و لذت عاطفی را به مخاطره می‌اندازد.

در راستای رابطه منفی آمیختگی با دیگران با رضایت جنسی، می‌توان عنوان نمود، هم آمیختگی با دیگران، زمانی رخ می‌دهد که اشخاص احساسات خود را از تفکرشان تفکیک نمی‌کنند به جای آن در احساسات غرق می‌شوند. در سطح بین شخصی، شخص تمایز نیاافته، تمایل دارد یا به طور کامل جذب احساسات دیگران شود و با جو عاطفی محیط حرکت کند و یا برعکس، علیه دیگران واکنش نشان دهد [۲۴]. که در چنین وضعیتی رابطه بین زوجین خدشه دار می‌گردد که این مساله در روابط جنسی زوجین نیز تأثیر منفی را به جا می‌گذارد.

براساس یافته دیگر پژوهش مبنی بر پیش‌بینی رضایت جنسی بر اساس ابرازگری هیجانی در زنان متأهل، یافته‌ها نشان داد رضایت جنسی بر اساس ابرازگری هیجانی در زنان متأهل قابل پیش‌بینی است.

امروزه در بررسی‌های مختلف روان‌شناختی بر نقش هیجان و شیوه‌های صحیح ابراز آن در روابط زناشویی تأکید شده است. از جمله پژوهش سهیلی پیشکناری و بشرپور [۸]، که همبستگی معناداری بین ابرازگری هیجانی و رضایت جنسی را نشان داد و براساس این پژوهش مؤلفه‌های ابرازگری هیجانی قادرند، ۳۳ درصد از واریانس رضایت جنسی زنان مورد مطالعه را پیش‌بینی نمایند. در ارتباط با تأثیرگذاری ابرازگری

زمینه افزایش تمایزافتگی به افزایش رضایت جنسی زوجین کمک نمایند.

سپاسگزاری

از خانه‌های سلامت منطقه ۳ شهر تهران و همه کسانی که جهت اجرای این پژوهش همکاری صمیمانه‌ای را با پژوهشگران داشتند، کمال تشکر و قدردانی را داریم.

تضاد منابع

نویسندگان مقاله اعلام می‌دارند که در نگارش این مقاله هیچ گونه تضاد منابعی وجود ندارد.

References

- Nichols MP. Concurrent discriminant validity of the Kansas marital satisfaction scale. *J Marriage Fam*. 2005;48(2):381-7.
- Honarparvaran N, Tabrizi M, Navaie Nejad S. Effectiveness of educating emotion-focused approach on couples' sexual satisfaction. *Thought Manner Clin Psychol*. 2015;4(15):59-72.
- Hill A. Predictors of relationship satisfaction: the link between cognitive flexibility, compassionate love and level of differentiation. Los Angeles, California: Alliant International University; 2008.
- Moemeni K, Alikhani M. Relationship between family performance, self-differentiation and flexibility with stress, anxiety and depression in married women in Kermanshah city. *J Counsel Fam Psychother*. 2013;3(4):297-320.
- Hughes AA, Harper J. Sexual Satisfaction and Differentiation. FHSS Mentored Research Conference 2012.
- Kianpour S. [Effectiveness of self-differentiation, fear of intimacy, and anxiety on marital satisfaction and sexual satisfaction of people with dysfunctional sexual action according to moderating role of sexual relationship]. Tehran Tehran University of Culture and Knowledge; 2012.
- Ferreira LC, Narciso I, Novo RF, Pereira CR. Predicting couple satisfaction: the role of differentiation of self, sexual desire and intimacy in heterosexual individuals. *Sex Relat Ther*. 2014;29(4):390-404.
- Soheili pishkenari M, Basharpour S. [The role of behavioral and brain systems, androgenic and emotional expression in predicting sexual satisfaction of women requesting divorce]. Tehran, Iran; 3rd universal conference of knowledge and technology of educational sciences psychology and social studies: Sam Iranians Institute for the development of knowledge and technology; 2017.
- Velten J, Margraf J. Satisfaction guaranteed? How individual, partner, and relationship factors impact sexual satisfaction within partnerships. *PLoS One*. 2017;12(2):e0172855. doi: 10.1371/journal.pone.0172855 pmid: 28231314
- Sánchez-Fuentes MdM, Santos-Iglesias P, Sierra JC. A systematic review of sexual satisfaction. *Int J Clin Health Psychol* 2014;14(1).
- Beheshti M. The relationship between emotion expression styles and general health. *Thought Manner Clin Psychol*. 2010;4(5):41-51.
- Woldarsky C. A task analysis of forgiveness in emotion-focused couple therapy. Toronto: Arts of York University; 2006.
- Breznsnyak M, Whisman MA. Sexual desire and relationship functioning: the effects of marital satisfaction and power. *J Sex Marital Ther*. 2004;30(3):199-217. doi: 10.1080/00926230490262393 pmid: 15205075
- Ahmani A, Allah Gholi L. The role of couples' age difference in satisfaction of marital life and sexual satisfaction. *J Lorestan Univ Med Sci Nurs Midwifery Coll*. 2009;5:16-7.
- Bakhshayesh A, Mortazavi M. The relation of sexual satisfaction, general health and marital satisfaction in couples. *J Appl Psychol*. 2009;3(4):73-85.
- Skowron EA, Schmitt TA. Assessing interpersonal fusion: reliability and validity of a new DSI fusion with others subscale. *J Marital Fam Ther*. 2003;29(2):209-22. pmid: 12728779
- Jahanbakhshi Z, Kalantar Goosheh S. The relationship between kinds of primary inconsistent paradigms and differentiation with desire to marriage in girl and boy students of Allameh University. *J Consult Fam Psychother*. 2012;2(54):232-4.
- Amani E. [Predicting marital satisfaction in women according to sexual satisfaction, emotional collapse and body image]. Shiraz Shiraz University; 2012.
- Skian P. [Examining effect of psycho-depicting on individual differentiation among main family in high school girl students in district 5 of Tehran city]. Tehran, Iran: 2005.
- Smaeilzadeh R. [Comparison of excitement expression styles and coping styles with stress among girls with normal maturity and girls with prematurity]. Roudehen Roudehen Azad University; 2015.
- Farahmand S, Fouladchang M. Causal explaining vitality based on family communication models: the mediating role of emotional expression. *Transform Psychol*. 2016;13(50):257-69.
- King LA, Emmons R. Conflict over emotional expression: psychological and physical correlates. *J Pers Soc Psychol*. 1990;58(5):864-77.
- Beirami M, Fahimi S, Akbari E. Predicting marital satisfaction through attachment styles and differentiation components. *Ment Health Principles*. 2012(2):55-7.
- Najaflooy F. The role of self-differentiation in marital relations. *J New Thoughts Educ* 2006;2007(2):3-4.

نتیجه گیری

در نهایت می‌توان گفت، نتایج چنین مطالعاتی در قالبی کنترل شده‌تر زمینه‌های مشاوره‌های زوجین را غنی می‌سازد. چنانچه ما بدانیم ابرازگری هیجانی و تمایزافتگی متغیر پیش‌بین تاثیرگذاری در رضایت جنسی زناشویی است، آنرا پیش از ازدواج و حین زندگی مشترک، شناسایی و معرفی نموده و حوزه‌های تاثیرگذاری اش را تعیین و تحت کنترل در می‌آوریم. همچنین در جهت افزایش مهارت ابرازگری هیجانی در زنان متأهل، ارائه برنامه‌های آموزشی در خانه‌های سلامت، رسانه‌ها و سایر مراکز آموزشی پیشنهاد می‌گردد و مشاوران و متخصصان در حوزه رفتاری می‌توانند از طریق برگزاری کارگاههایی در